

avoiding eye contact or staring, backward lean of body, and closed body posture are likely to be perceived as conveying dominance, emotional distance, or unfriendliness [4, pp. 37-78]. In view of the above, it appears that a skilful use of nonverbal communication will contribute to reducing psychological distance and reinforce the verbal communication.

The impact of using nonverbal cues such as kinesics, paralanguage, proxemics, and physical appearance, by service personnel in service encounters deserves more research and analysis so as to enhance the understanding of how nonverbal cues affect customer's perceptions of service encounters, and consequently – service quality.

1. Barnum, C. and Wolniansky N. (1989), "Taking cues from body language", *Management Review*. June.

2. Elizur, D. (1987), "Effect of feedback on verbal and non-verbal courtesy in bank setting", *Applied Psychology: An International Review*, Vol. 36 No. 2.

3. Merhabian, A. (1981), *Silent Messages*, Wadsworth, Belmont, C.A.

4. Merhabian, A. and Williams, M. (1969), "Nonverbal concomitants of perceived and intended persuasiveness", *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 13 No. 1.

5. Soloman, M.R., Surprenant, C., Czepiel, J.A. and Gutman, E.G. (1985), "A role theory perspective on dyadic interactions: the servicer encounter", *Journal of Marketing*, Vol. 49, Winter.

6. Sundaram, D.S. and Webster, C. (2000), "The role of nonverbal communication in service encounters", *Journal of Service Marketing*, Vol. 14 No. 5.

7. Zajonc, R.B. (1980), "Feeling and thinking", *American Psychologist*, Vol. 35 No. 2.

Кулиняк І.Я.

к.е.н., доцент

Русин Ю.В.

студентка

Національний університет «Львівська політехніка»

НАПРЯМИ ПОЖВАВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

На сучасному етапі розвитку економіки питання залучення підприємств до інноваційної діяльності є важливою складовою їхнього успіху. При цьому, варто зазначити, що інноваційна активність вітчизняних підприємств в Україні залишається на досить низькому рівні.

Відмітимо, що саме креативність та мотивація персоналу підприємства є тим двигуном, який може призвести до змін та пожвавлення інноваційної активності. Дослідження показують, що рівень розвитку освіти та науки, значна кількість науковців, наявність лабораторних баз у вищих навчальних закладах не сприяють впровадженню новітніх технологій в повній мірі, тим самим це знижує конкурентоспроможність підприємств та держави загалом.

Одним з найвагоміших чинників низької інноваційної активності підприємств, на наш погляд, є недостатня нормативно-правова та фінансова підтримка держави інноваційних процесів та проектів. Державі варто врегулювати усі питання, щоб пожвавити інноваційну активність підприємств, а саме:

– розробити заходи стимулювання фінансування інноваційної діяльності різними інвесторами, а саме державою, позабюджетними фондами;

– запровадити механізми надання пільг підприємствам, які впроваджують інноваційну діяльність;

– удосконалити законодавчу та нормативно-правову базу регулювання інноваційної діяльності підприємств;

- розробити механізми захисту інтелектуальної власності, підвищити якісний рівень виданих патентів;
- надавати безвідсоткові кредити на пільгових умовах малим підприємствам, що займаються науковими розробками.

На нашу думку, для активізації інноваційної активності вітчизняних підприємств керівникам потрібно:

- постійно підвищувати рівень освіти та наукової кваліфікації персоналу;
- активізувати творчу активність та ініціативність працівників. При цьому сприяти зростанню рівня управлінського мислення;
- змінити стиль управління (менеджменту), відмовитися від неефективних організаційних структур;
- застосовувати зарубіжний досвід у сфері підвищення ефективності та результативності інноваційної діяльності;
- залучати та ефективно використовувати фінансові ресурси відповідно до інноваційних потреб.

Нажаль, в нашій державі відсутні дієві механізми стимулювання інноваційної активності підприємств. Економічна та політична нестабільність в державі не сприяють підвищенню та пошквалюванню наукової діяльності.

Цілеспрямована інноваційна діяльність та реальне втілення даних заходів є важливою умовою, що дозволить активізувати інноваційні процеси та забезпечити динаміку їхнього стійкого зростання.

Ливдар М.В.

к.е.н., доцент

Колпак О.А.

студент-магістр

Національний університет "Львівська політехніка"

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ДЕРИВАТИВІВ В УКРАЇНІ

Глобалізація та розвиток світового фінансового ринку зумовлюють його мінливість, динамічність та непередбачуваність, саме тому актуальним стає використання похідних фінансових інструментів – деривативів.

Використання деривативів є одним із найпоширеніших способів інвестування з метою отримання прибутку та страхування активів на розвинутих світових фінансових ринках. Здійснення операцій з похідними цінними паперами пошквалює фінансовий ринок в цілому, тому сприяє ефективному функціонуванню реального сектору економіки.

На фінансовому ринку деривативи виконують наступні функції: перерозподіл ризиків між суб'єктами господарювання (хеджування), перерозподіл доходів між учасниками ринку (спекулятивна функція), забезпечення стабілізації фінансового стану суб'єктів у випадку нестабільності економіки (стабілізуюча), підтримка функціонування базових цінних паперів, забезпечення проникнення первинних інструментів на іноземні фондові ринки [1].

На українському фінансовому ринку досить широко застосовуються операції з первинними фінансовими інструментами, натомість використання вторинних фінансових інструментів у вітчизняній практиці не є поширеним. Ринок деривативів – доволі молодий та нерозвинений сегмент фінансового ринку України (табл.1).

За даними НКЦПФР [2] за 2011-2015 роки частка обсягу торгів деривативами коливалася в межах від 0,27% до 1,1%. Показники ринку деривативів щороку мали різну тенденцію. Ринок деривативів України представлений в основному ф'ючерсними контрактами, опціонами та опціонними сертифікатами.

Обсяг торгів з використанням деривативів упродовж останніх чотирьох років скорочується. За підсумком 2015 року обсяг торгів деривативами становив 5,87 млрд. грн.